

Deutsche Gesellschaft
für Ernährung e. V.

Vollwertig essen und trinken nach den 10 Regeln der DGE

Vollwertig essen und trinken hält gesund, fördert Leistung und Wohlbefinden. Wie sich das umsetzen lässt, hat die **Deutsche Gesellschaft für Ernährung** auf Basis aktueller wissenschaftlicher Erkenntnisse in 10 Regeln formuliert.

1 Lebensmittelvielfalt genießen

Nutzen Sie die **Lebensmittelvielfalt** und essen Sie abwechslungsreich. Wählen Sie überwiegend **pflanzliche Lebensmittel**.

*Kein Lebensmittel allein enthält alle Nährstoffe. Je **abwechslungsreicher** Sie essen, desto geringer ist das Risiko einer einseitigen Ernährung.*

2 Gemüse und Obst – nimm „5 am Tag“

Genießen Sie mindestens **3 Portionen Gemüse** und **2 Portionen Obst** am Tag. Zur bunten Auswahl gehören auch **Hülsenfrüchte** wie Linsen, Kichererbsen und Bohnen sowie (ungesalzene) **Nüsse**.

*Gemüse und Obst versorgen Sie reichlich mit **Nährstoffen, Ballaststoffen** und **sekundären Pflanzenstoffen** und tragen zur **Sättigung** bei. Gemüse und Obst zu essen, senkt das Risiko für Herz-Kreislauf- und andere Erkrankungen.*

3 Vollkorn wählen

Bei Getreideprodukten wie **Brot, Nudeln, Reis** und **Mehl** ist die **Vollkorn**variante die beste Wahl für Ihre Gesundheit.

*Lebensmittel aus Vollkorn sättigen länger und enthalten **mehr Nährstoffe** als Weißmehlprodukte. Ballaststoffe aus Vollkorn senken das Risiko für Diabetes mellitus Typ 2, Fettstoffwechselstörungen, Dickdarmkrebs und Herz-Kreislauf-Erkrankungen.*

4 Mit tierischen Lebensmitteln die Auswahl ergänzen

Essen Sie **Milch** und **Milchprodukte** wie Joghurt und Käse täglich, **Fisch** ein- bis zweimal pro Woche. Wenn Sie **Fleisch** essen, dann nicht mehr als 300 bis 600 g pro Woche.

*Milch und Milchprodukte liefern gut verfügbares **Protein, Vitamin B₂** und **Calcium**. Seefisch versorgt Sie mit **Jod** und **fetter Fisch** mit wichtigen **Omega-3-Fettsäuren**. **Fleisch** enthält gut verfügbares **Eisen** sowie **Selen** und **Zink**. **Fleisch** und insbesondere **Wurst** enthalten aber auch **ungünstige Inhaltsstoffe**.*

10 reguł zdrowego odżywiania

zgodnie z regułą Niemieckiego Towarzystwa Żywienia

Pełnowartościowe pokarmy zapewniają zdrowie oraz sprzyjają poprawie sprawności fizycznej, intelektualnej i dobremu samopoczuciu. **Niemieckie Towarzystwo Żywienia** zgodnie z obecnymi badaniami naukowymi ustaliło 10 zasad zdrowego odżywiania, które w praktyczny sposób pozwolą na utrzymanie dobrego zdrowia fizycznego i psychicznego.

1 Ciesz się różnorodnością potraw

Korzystaj z **różnorodnych potraw** i wybieraj jak najbardziej urozmaicone artykuły spożywcze. Stawiaj na **produkty roślinne**.

*Nie ma takiego produktu, który w swoim składzie zawierałby wszystkie wartości odżywcze. **Im bardziej urozmaicone** jest Twoje jedzenie, tym mniejsze ryzyko na niedobory witamin i minerałów.*

2 Warzywa i owoce – „5 porcji w ciągu dnia“

Spożywaj co najmniej **3 porcje warzyw** i **2 porcje owoców** dziennie. Wybieraj również rośliny strączkowe, takie jak: soczewica, ciecierzycza, fasola oraz niesolone **orzechy**.

*Warzywa i owoce dostarczają nam wielu cennych **składników odżywczych, między innymi błonnika, witamin, minerałów** oraz **naturalnych przeciwutleniaczy**. Sprzyjają również dłuższemu uczuciu sytości. Codziennie spożywane warzywa i owoce zmniejszają ryzyko rozwoju wielu chorób, między innymi niedokrwiennej choroby serca.*

3 Wybieraj pełnoziarniste produkty zbożowe

W przypadku produktów takich jak: **chleb, makaron, ryż, kasza** i **mąka** najlepszym wyborem dla Twojego zdrowia będą produkty pełnoziarniste.

*Produkty pełnoziarniste dają dłuższe uczucie sytości i w porównaniu do produktów z białej mąki **zawierają więcej witamin i minerałów**. Zawarty w nich błonnik zmniejsza ryzyko choroby na cukrzycę typu drugiego, zaburzeń metabolizmu lipidów, raka jelita grubego oraz chorób układu sercowo-naczyniowego.*

4 Uzupełnij swoje żywienie chudym mięsem, rybami i nabiałem

W codziennym żywieniu powinny się znaleźć: **mleko i produkty mleczne**, takie jak: jogurty naturalne i odtłuszczone sery. Raz do dwóch razy w tygodniu **ryby**, a jeśli jesz mięso, to nie przekraczaj zalecanej ilości od 300 do 600 g w ciągu tygodnia.

*Mleko i produkty mleczne są źródłem pełnowartościowego białka, witaminy B₂ oraz wapnia. Łosoś jest dobrym źródłem jodu, a tłuste ryby dostarczają ważnych kwasów tłuszczowych Omega 3. Mięso jest bogate w żelazo, selen i cynk. Jednak nadmierne spożywanie wyrobów mięsnych i mięsa **nie jest korzystne dla naszego zdrowia** ze względu na zawarte w nich **dotatkowe składniki**.*

5 Gesundheitsfördernde Fette nutzen

Bevorzugen Sie pflanzliche Öle wie beispielsweise **Rapsöl** und daraus hergestellte Streichfette. Vermeiden Sie versteckte Fette. Fett steckt oft „**unsichtbar**“ in verarbeiteten Lebensmitteln wie Wurst, Gebäck, Süßwaren, Fast-Food und Fertigprodukten.

*Pflanzliche Öle liefern, wie alle Fette, viele Kalorien. Sie liefern aber auch lebensnotwendige Fettsäuren und **Vitamin E**.*

6 Zucker und Salz einsparen

Mit **Zucker** gesüßte Lebensmittel und Getränke sind nicht empfehlenswert. Vermeiden Sie diese möglichst und setzen Sie Zucker sparsam ein.

Sparen Sie **Salz** und reduzieren Sie den Anteil salzreicher Lebensmittel. Würzen Sie kreativ mit Kräutern und Gewürzen.

*Zuckergesüßte Lebensmittel und Getränke sind meist nährstoffarm und enthalten **unnötige Kalorien**. Zudem erhöht Zucker das **Kariesrisiko**. Zu viel Salz im Essen kann den **Blutdruck erhöhen**. Mehr als 6 g am Tag sollten es nicht sein. Wenn Sie Salz verwenden, dann anreichert mit Jod und Fluorid.*

7 Am besten Wasser trinken

Trinken Sie rund **1,5 Liter jeden Tag**. Am besten **Wasser** oder andere kalorienfreie Getränke wie ungesüßten Tee. Zuckergesüßte und alkoholische Getränke sind nicht empfehlenswert.

*Ihr Körper braucht Flüssigkeit in Form von Wasser. Zuckergesüßte Getränke liefern unnötige Kalorien und kaum wichtige Nährstoffe. Der Konsum kann die Entstehung von **Übergewicht** und **Diabetes mellitus Typ 2** fördern.*

Alkoholische Getränke sind ebenfalls kalorienreich. Außerdem fördert Alkohol die Entstehung von Krebs und ist mit weiteren gesundheitlichen Risiken verbunden.

8 Schonend zubereiten

Garen Sie Lebensmittel so lange wie nötig und so kurz wie möglich, **mit wenig Wasser** und **wenig Fett**. Vermeiden Sie beim Braten, Grillen, Backen und Frittieren das Verbrennen von Lebensmitteln.

*Eine schonende Zubereitung erhält den natürlichen Geschmack und schont die Nährstoffe. **Verbrannte Stellen** enthalten schädliche Stoffe.*

9 Achtsam essen und genießen

Gönnen Sie sich eine **Pause** für Ihre Mahlzeiten und lassen Sie sich Zeit beim Essen.

*Langsames, bewusstes Essen fördert den **Genuss** und das **Sättigungsempfinden**.*

10 Auf das Gewicht achten und in Bewegung bleiben

Vollwertige Ernährung und körperliche Aktivität gehören zusammen. Dabei ist nicht nur regelmäßiger Sport hilfreich, sondern auch ein **aktiver Alltag**, in dem Sie z. B. öfter zu Fuß gehen oder Fahrrad fahren.

***Pro Tag 30 bis 60 Minuten** moderate körperliche Aktivität fördern Ihre Gesundheit und helfen Ihnen dabei, Ihr Gewicht zu regulieren.*

5 Wybieraj zdrowe tłuszcze

Preferuj oleje roślinne takie jak: **olej rzepakowy** oraz produkowane z niego tłuszcze do smarowania pieczywa. Unikaj tzw. „**ukrytych tłuszczów**“, które występują między innymi: w wyrobach mięsnych, cukierniczych, słodczych, fastfoodach oraz gotowych produktach.

*Oleje roślinne podobnie jak wszystkie tłuszcze są wysokokaloryczne. Jednakże dostarczają niezbędnych kwasów tłuszczowych i **witaminy E**.*

6 Ograniczaj sól i cukier

Produkty z dużą zawartością **cukru** oraz słodzone napoje nie są polecane w codziennym odżywianiu. Jeżeli to możliwe, ogranicz spożywanie cukru oraz słodzonych produktów do minimum.

Unikaj **soli**, słonych produktów i potraw.

W zmniejszeniu spożycia soli może pomóc używanie przypraw oraz świeżych i suszonych ziół.

*Pokarmy i napoje słodzone cukrem są ubogie w składniki odżywcze i zawierają **niepotrzebne kalorie**. Nadmiar spożywanego cukru sprzyja powstawaniu próchnicy. Zbyt duża ilość soli w jedzeniu może doprowadzić do **podwyższonego ciśnienia krwi**. Nie jest zatem zalecane więcej jak 6 g soli w ciągu dnia. Jeśli używasz soli, to wybieraj tylko wzbogaconą w jod i fluor.*

7 Do picia wybieraj wodę

Pij około **1,5 litra dziennie**. Najlepiej wybieraj **wodę** lub inne niekaloryczne napoje, takie jak np. niesłodzona herbata. Nie zaleca się napojów słodzonych i alkoholowych.

*Twój organizm potrzebuje dobrego nawodnienia w postaci wody. Napoje słodzone cukrem dostarczają zbędnych kalorii i praktycznie żadnych składników odżywczych. Ich spożycie może prowadzić do **otyłości** i cukrzycy typu drugiego.*

Napoje alkoholowe są również wysoko kaloryczne, a ponadto sprzyjają rozwojowi różnych chorób, w tym raka.

8 Staranne przyrządzanie potraw

Gotuj jedzenie tak długo, jak to konieczne i tak krótko, jak to możliwe, **z niewielką ilością wody i tłuszczu**. Unikaj przypalania potraw podczas pieczenia, grillowania i smażenia, zwłaszcza na głębokim oleju.

*Stosując odpowiednie techniki przygotowywania potraw zachowujemy ich naturalny smak i wartości odżywcze. **Przypalone** dania zawierają szkodliwe substancje.*

9 Uważne jedzenie i delektowanie się

Zaplanuj odpowiednio **dużo czasu** na swoje posiłki i jedz uważnie.

*Dzięki powolnemu i uważnemu jedzeniu łatwiej jest się nam **delektować** i odczuwać uczucie sytości.*

10 Kontroluj swoją masę ciała i bądź codziennie aktywny fizycznie

Pełnowartościowe posiłki i codzienna aktywność fizyczna idą zawsze w parze. **Ważne są nie tylko regularne ćwiczenia**, ale przede wszystkim **codzienna aktywność fizyczna** jak np. spacer lub jazda na rowerze.

***Od 30 do 60 min** umiarkowanej aktywności fizycznej dziennie pozwalają w utrzymaniu prawidłowej masy ciała.*